

Hedef

Öğrencilere, ana dillerinin güzelliğini duyarak yaşama fırsatı verilmelidir. Dinlemek, öğrencileri ana dillerindeki edebiyatın tınısına, ritmine, melodisine kulak vermeye; edebiyat dilinin estetiğinden zevk almaya karşı duyarlı kılar. Dinleme deneyimi için mesela şiirlerden yararlanılabilir; şiirleri www.lyrikonline.org isimli internet platformunda bulmak mümkündür (aşağıya bkz.).

5.-9. Sınıflar

30-45 dk.

Materyal:
Mümkünse internet erişimi,
mümkünse printer cihazı

Süreç:

- İnternet platformu www.lyrikonline.org erişimi ile seçenек: Öğretmen internet sayfasını tanıtır. Ardından ikili gruplar oluşturulur. Gruplara, şiir platformunda kendi ana dillerinde özellikle hoşlarına giden bir şiir aramaları söylenir. Şiir bulunduktan sonra bu şiiri sınıfa sunmaları ve aşağıdaki sorular türünden sorular sorarak sınıfta tartışmaları istenir:
 - Bunun bir şiir olduğunu nereden anlarız?
 - Şiirin ana teması nedir?
 - Hangi kelimeler ya da cümleler kulağa özellikle hoş geliyor?
 - Bu şiirde hakim olan duygu hangisidir?
 - Bu şiire hangi renkler ya da hangi müzik yakıştırdı?
 - Bu şiir özellikle kimin hoşuna giderdi?
- Şayet ana dil eğitimi sınıfında bilgisayar yoksa, bu araştırma ev ödevi olarak da verilebilir. Şiirin ses kaydı, öğrenciler tarafından mesela cep telefonuna ses dosyası olarak aktarılarak okula getirilebilir.
- www.lyrikonline.org yerine ya da buna ek olarak başka sesli okuma kaynaklarından da yararlanılabilir, başka metinler de dinlenebilir ve üzerlerinde çalışılabilir: çocuk tekerleme ve şiirleri, kısa hikâyeler, fıkralar vb. gibi. Bunlar öğretmen, anne babalar, öğrenciler (iyice hazırlandıktan sonra) tarafından da okunarak istenirse ses kaydı alınabilir ve böylece ses dosyalarından oluşan bir koleksiyon- mesela bir CD olarak- hazırlanabilir (bkz. bununla ilgili olarak Ünite 10, Başkaları İçin Sesli Güzел Okuma).

Açıklamalar:

- www.lyrikplatform.org adresli şiir platformu hakkında: gerçekten de tam bir hazine olan bu web sitesinde 60 tan fazla dilde şiirler sunulmaktadır. Şiirleri şairler kendi sesleriyle okumakta ve sitede ayrıca şairlerin biyografisiyle ilgili bilgiler de yer almaktadır. Genellikle şiirin Almanca çevirisine ya da web sitesinin hizmet verdiği öteki dillerdeki çevirisine de yer verilmektedir. Web sitesinin kullanımı hakkında: önce arama dili seçilmeli, ardından da "ara" hanesinden şiirleri hangi dilde duymak istiyorsanız o dilin adı girilmelidir.

Seçenekler:

Bu konuda internet ortamında çok çeşitli ek aramalar yapmak mümkündür, örneğin:

- Metinlerin (genellikle çevirisi ile birlikte) çıktısı alınarak fotokopisi çekilir, böylece dil karşılaştırmaları ve dil incelemeleri yapmak da mümkün olur.
- Öğrenciler en sevdikleri şiiri okumak için alıştırmaya yapar ve sonra sınıfın önünde bu şiiri okurlar.
- Öğrenciler, başka dillerde de şiir dinlerler, özellikle güzel buldukları bir dinleme deneyimini seçer ve /veya kendi dilleriyle karşılaştırmalar yaparlar (tını, konuşma ritmi, melodi, tempo vb. açılarından).

29

Kitaplarda Geçen Karakterler

Hedef

Proje, öğrencilerin bir metinle (hikâye ya da kitapla) duygusal bağ kurmasını destekler. Okuma sırasında öğrenciler kitaptaki ana karakterin ya da bir başka önemli karakterin portresini çizmek için o karakter üzerinde yoğunlaşırlar; karakterin başından geçenlere, çektiği acılara derinlemesine eğilirler. Bu derinleşme ve özdeşleşme sayesinde de öğrenciler kitaptaki olayları kendi zihinlerinde canlandırabilir, karakterler arası ilişkileri daha iyi anlayabilirler.

1.-6. Sınıflar

aşağı yukarı 45 dakika

Materyal:
Hikâye, anlatı ya da bütün kitap (resimli kitap da olabilir); kâğıt ve boyalı kalemler.

Süreç:

- Bir hikâye ya da kitabı okurken ya da okuyup bitirdikten sonra (sesle okunan bir kitap ya da resimli bir kitap da olabilir) öğrenciler ana karakterin ya da birden çok karakterin bir portresini çıkarır. Bu çalışma bireysel olarak ya da eşli olarak yapılabilir. Portrede yer alabilecek özellikler önceden konuşulur; örneğin:
 - Karakterin oturduğu ev nerededir?
 - Karakterin dış görünüşü nasıldır?
 - Karakterin iyi yaptığı şeyler nelerdir, yapamadığı şeyler nelerdir?
 - Karakterin dertleri nelerdir?
 - Bu karakterin ailesi hakkında ne biliyorsun?
 - Bu karakter için önemli kişiler hangileridir?
 - Bu karakterin arkadaşın olmasını ister miydin, evetse niye ve hayırsa niye?